

[Albrechtsen]

komme, men det må jeg så gøre i anden runde.

Kofod-Svendsen (KrF):

Jeg vil indledningsvis takke udenrigsministeren for den grundige orientering om en række af de centrale udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som ved flere lejligheder har været drøftet her i folketinget. Orienteringen og redegørelsen for regeringens holdning til disse vigtige emner er en klar manifestation af regeringens og regeringspartiernes stærke engagement i det internationale samarbejde.

Jeg vil ligesom udenrigsministeren stærkt understrege betydningen af, at der her i tinget er bred tilslutning til hovedlinjerne i Danmarks udenrigspolitik, herunder også sikkerhedspolitikken. Der kan naturligvis være nuanceforskelle – somme tider mere end det – i bedømmelsen af enkeltspørgsmål, men i det store og hele er det glædeligt sådan, at der fortsat er et klart flertal bag den indsats, som også den nuværende regering øver på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område.

Det fremgår af udenrigsministerens redegørelse, at Danmark, trods vor lidenhed, har kunnet spille en markant rolle i bestræbelserne på at forbedre det internationale samarbejds-klima. De mange initiativer i samarbejde med de øvrige nordiske lande og de øvrige EF-lande giver grund til en forsigtig optimisme med hensyn til afspændings- og samarbejdsbestræbelserne. Det gælder så vidt forskellige områder som forholdet mellem de øst- og vesteuropæiske lande, mellem USA og Sovjetunionen, udviklingen i Mellemamerika og til en vis grad også i Mellemøsten.

I Sydafrikaspørgsmålet er det vort håb, at Danmark sammen med de øvrige nordiske lande og de øvrige EF-lande kan spille en mere markant rolle i den ikke-voldelige indsats mod det umenneskelige apartheidsystem. Vi noterer med stor glæde og tilfredshed, at generalsekretæren for det sydafrikanske kirkeråd, den sorte biskop Desmond Tutu, er blevet tildelt årets Nobel fredspris. Denne betydelige opmuntring for den ikke-voldelige opposition bør vi følge op ved at forstærke presset mod apartheidstyret. Efter vor opfattelse er udsigterne til en fredelig afvikling af apartheidsystemet og overgang til demokrati-

ske tilstande i Sydafrika størst ved et fortsat internationalt politisk pres på den sydafrikanske regering kombineret med en obligatorisk ligestilling af de mange udenlandske virksomheders sorte og hvide medarbejdere.

I USA er man i kongressen langt fremme med en bemærkelsesværdig lovgivning på området. Her tænker jeg på arbejdet med de såkaldte Sullivanprincipper, som jeg tidligere har haft lejlighed til at redegøre for her i tinget. Vi bør i Danmark, i de øvrige nordiske lande og i de øvrige EF-lande nøje følge denne udvikling med henblik på lignende lovgivningsinitiativer. Kun ved et koordineret indre og ydre pres mod apartheidregimet er der udsigt til et markant ikke-voldeligt kursskifte i Sydafrika.

Her må vi heller ikke glemme de mange politiske fanger. Vi må øge presset på de sydafrikanske myndigheder for at få løsladt sorte ledere som Nelson Mandela. Forhåbentlig varsler ophævelsen af bandlysningsen af den tidligere leder af det kristne institut, Beyrs Naudé, en mere positiv og realitetsbetonet kurs over for oppositionelle personer og grupper i Sydafrika.

I det spændingsfyldte Mellemamerika er der grundlag for en forsigtig optimisme, for det første på grund af Contadoragruppens anstrengelser for at få tilvejebragt en samlet fredsordning for denne konfliktplagede region, hvor EF-landenes initiativ uden tvivl har haft en gunstig virkning, og for det andet på grund af den nyligt indledte dialog mellem regeringen og oprørsstyrkerne i El Salvador. Her mener jeg, at præsident Duarte fortjener størst mulig international opbakning af dette dristige initiativ. Det kan forhåbentlig få en afsmittende virkning på udviklingen i de øvrige lande i Mellemamerika. For det tredje synes det politiske og folkelige pres i USA for en politisk løsning med økonomiske og sociale reformer stigende. Det er vort håb, at den amerikanske regering vil forstærke sin indsats på dette område.

Desværre tegner valget i Nicaragua ikke til at blive den frie folkelige manifestation, som mange havde håbet på. Meget tyder på, at Somozas højrediktatur er ved at blive afløst af et repressivt venstrediktatur. Den vestlige verden må derfor øge presset på sandiniststyret for at få det til at respektere reglerne for frie demokratiske valg.